

Asia: VN/21468/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen velalliset ry

- velallisten edunvalvonta -

toimisto@suomenvelalliset.fi

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n muuttamisesta

VN/21468/2023

Suomen velalliset ry on vuonna 2017 perustettu valtakunnallinen velallisten edunvalvontaa harjoittava yhdistys. Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan ensisijaisesti antamalla talous- ja velkaneuvontaa vertaistukiryhmässä. Velallisten edunvalvontaa edistetään muun muassa seuraamalla yhteiskunnallista päätöksentekoa, lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä antamalla lausuntoja velallisten asioita koskeviin lakiesityksiin, mietintöihin ja viranomaisiin.

--

Suomen velalliset ry kiittää mahdollisuudesta lausua ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n muuttamista koskevaan luonnokseen hallituksen esitykseksi.

Tällä esityksellä ehdotetaan, että suojaosuuden korotus säädetään pysyväksi, kunnes asiasta toisin säädetään. Tasokorotus vastaisi vuonna 2023 voimassa olevaa korotusta.

Suomen velalliset ry kannattaa suojaosuuden tasokorotuksen jatkamista pysyvästi siten, että vuoden 2023 suojaosuuden taso säilyy indeksitarkistettuna siihen saakka, kunnes uusista laskentasäännöistä on säädetty.

MAKSUN KOHDISTAMINEN ENSIN PÄÄOMALLE

Suojaosuuden korotuksen jatkamisen myötä velan takaisinmaksuaika kuitenkin pitenee ja korkokulut kasvavat. Samoin tapahtuu vapaakuukausien osalta.

Siksi yhdistys esittää kantanaan, että ulosottoon tehtävät suoritukset kohdistetaan ensin pääomalle ja vasta sen jälkeen koroille. Näin velan maksu nopeutuisi ja velallinen motivoituisi suorituksiin, kun näkee saldon vähenevän suoritusten jälkeen eivätkä kaikki maksut kertyisi jatkuvasti kasvaviin korkoihin.

Harkinnan arvoista kohtuuttomien kulujen vähentämisessä olisi soveltaa menettelyä, jonka mukaan vapaakuukausien aikana myös koron juoksu katkeaisi.

Velkoihin voitaisiin soveltaa vahingonkorvausoikeuden rikastumiskiellon periaatetta, jonka mukaan velkoja ei saisi hyötyä velasta. Velka ei siis saisi olla ansaintakeino.

Esimerkiksi voidaan ottaa velkojan hakeman ja saaman yksipuolisen tuomion jopa 19%:n korkovaatimus pääoman päälle, yleisen nolla-korkotason vallitessa. Ulosotossa koko tuomion päälle lasketaan vielä viivästyskorkoa.

NEUVONTA JA OHJAUS

Kun velkatilanne pitkittyy velallisille on mahdollistettava ulospääsy tilanteesta ohjaamalla heidät talous- ja velkaneuvonnan palveluihin ja tarvittaessa eri velkajärjestelyihin.

Ulosottoviranomaisella on suoraan lain nojalla velvollisuus velallisen neuvontaan ja ohjaukseen. Ennakoivaan talousneuvontaan on panostettava nykyistä enemmän, annettava tällaiseen toimintaan riittävästi resursseja sekä tuotettava velallisille ajantasaista materiaalia lain mukaisista oikeuksista ja velvollisuuksista ulosottomenettelyn aikana. Nykyisin tämän tehtävän pääasiallisesti hoitaa kolmas sektori, mm Suomen velalliset ry.

On myös otettava huomioon, että valtio/ yhteiskunta turvaa ulosottolaitoksen avulla velkojan oikeuksia tälle koituvilla hyvin pienillä kustannuksilla verrattuna velallisen ulosottokustannuksiin.

UUSI TILANNE SOSIAALITURVAN KAVENTAMISEN MYÖTÄ

Suojaosuuden pysyttämistä takuueläkkeen tasolla tulee arvioida myös suuremmissa yhteydessä.

Hallitus kaavailee kaikkinaista sosiaaliturvan leikkaamista sekä ulosoton ulottamista joihinkin sosiaalietuuksiin. Tällä menettelyllä velallisen taloudellinen sekä oikeusturva kapenisivat merkittävästi, mutta velkojan oikeuksia valtiovallan tuella lakisääteisesti lisättäisiin ulosottokelpoisuutta laajentamalla.

On huomattava, että kaikkien elinkustannuksien lisääntyessä velallinen on jo nykyisellään taloudellisessa ahdingossa verojen ja ulosoton jälkeen jäävän, takuueläkkeen suuruisen suojaosuuden varassa.

Suomen velalliset ry kannustaa hallitusta pikaisesti aloittamaan ulosottolain kokonaisuudistuksen.

Helsingissä, syyskuun 5. päivänä 2023

Suomen velalliset ry

Jari Kaikkonen

puheenjohtaja

Mirja Wasenius

sihteeri

Wasenius Mirja
Suomen velalliset ry